

NORMERANDE STYRDOKUMENT

Diarienummer

VN/2025:15

Riktlinjer för rekrytering av röstmottagare vid allmänna val

Kategori av styrdokument:

Normerande

Dokumenttyp:

Riktlinje

Gäller för:

Valnämnden

Antaget:

Valnämnden den 10 februari 2026

Ikraftträdande:

1 mars 2026

Giltighetstid:

Tills vidare

Dokumentansvarig:

Avdelningschef medborgarservice och kansli

UPPLANDS
VÄSBY

Innehållsförteckning

Riktlinjer för rekrytering av röstmottagare vid allmänna val.....	1
1 Bakgrund	3
2 Krav på röstmottagare	3
3 Krav vid bemanning av vallokaler och förtidsröstningslokaler	4
4 Roller och arbetsuppgifter	5

1 Bakgrund

Valnämnden i Upplands Väsby kommun har ansvar för att utbilda och rekrytera röstmottagare inför förtidsröstning och valdagen. Valets genomförande ska genomsyras av saklighet och opartiskhet, och väljarna ska kunna lita på att samtliga delar av processen genomförs korrekt och på ett tillförlitligt sätt. Dessa riktlinjer beskriver vilka krav som valnämndens kansli ska ställa på röstmottagarna i rekryteringsprocessen. Vidare tydliggör riktlinjerna kraven på valnämndens kansli i arbetet med bemanning och schemaläggning i vallokaler och förtidsröstningslokaler.

Riktlinjerna gäller från och med valet 2026 och tills vidare. Riktlinjerna ska ses över och vid behov revideras inför varje val.

Att tjänstgöra som röstmottagare innebär myndighetsutövning och är en central del i att säkerställa att valet genomförs demokratiskt, rättssäkert och tillgängligt. Det är därför av betydelse att den som tjänstgör uppvisar noggrannhet, vänlighet och hjälpsamhet. Arbetsuppgifterna omfattar bland annat att upprätthålla ordning i vallokalen, ta emot röster, pricka av i röstlängden samt, efter avslutad röstning, granska och räkna röster. En kort beskrivning av de funktioner som finns i genomförande av allmänna val finns sist i dessa riktlinjer.

Dessa riktlinjer gäller som komplement till gällande lag och förordningar samt ställningstaganden från valmyndigheten. Vid motstridiga uppgifter gäller alltid lag, förordning och annan myndighetsinstruktion företräde framför dessa riktlinjer.

2 Krav på röstmottagare

Kraven gäller för samtliga roller och funktioner som tjänstgör i val. För läsbarhetens skull används begreppet röstmottagare gemensamt för alla funktioner.

- Röstmottagarna ska ha fyllt 18 år senast den första tjänstgöringsdagen.
- Röstmottagarna ska ha svenskt personnummer eller ett samordningsnummer utfärdat av Skatteverket
- Röstmottagarna ska vara professionella, serviceinriktade, noggranna, stresståliga och ha god samarbetsförmåga
- Röstmottagare ska kunna tala och förstår svenska väl
- Övriga språkkunskaper är meriterade
- Röstmottagarna ska ha grundläggande datorvana, exempelvis hantering av bank-ID, Freja-eID
- Personer som är förtroendevalda i eller kandiderar till Riksdag, region- eller kommunfullmäktige får inte tjänstgöra som röstmottagare vid val till riksdag, region- eller kommunfullmäktige samt folkomröstning.
- Personer som är förtroendevalda i eller kandiderar till Europaparlamentet får inte tjänstgöra som röstmottagare vid val till Europaparlamentet

- Röstmottagare måste genomgå en obligatorisk utbildning för att få tjänstgöra. Valnämndens kansli har möjlighet att entlediga röstmottagare som inte genomför, alternativt inte tillgodogör sig, utbildningens fullständiga innehåll.
- Arvode utbetalas endast till de röstmottagare som genomgår obligatorisk utbildning och utför sitt uppdrag i sin helhet. Beskrivning av uppdragets omfattning ska tillhandahållas i samband med rekryteringen. Arvodesnivåer beslutas av valnämnden genom *Reglemente för ersättning till röstmottagare m.fl. vid allmänna val*.
- Det är meriterande att ha arbetat som röstmottagare i tidigare val. Roller som ordförande, vice ordförande eller teamledare tilldelas främst till de med tidigare erfarenhet som röstmottagare.

3 Krav vid bemanning av vallokaler och förtidsröstningslokaler

- Anställd vid valnämndens kansli som arbetar med rekrytering av röstmottagare ska vara opartisk och objektiv i hanteringen av ansökan. Kommunallagens och förvaltningslagens bestämmelser om jäv är tillämpliga. Rekryteringsansvarig ska exempelvis inte hantera ansökan från anhöriga.
- Valkansliet bör i den mån det är möjligt eftersträva att placera röstmottagare i lokaler i närheten av bostaden, alternativt i lokaler som röstmottagaren har särskild kännedom om.
- Högst två personer från samma familj bör tjänstgöra som röstmottagare i samma vallokal eller förtidsröstningslokal
- Valkansliet ska eftersträva en blandad bemanning i vallokaler och förtidsröstningslokaler sett till erfarenhet som röstmottagare samt ålder, kön och etnicitet
- Vårdar kan utses för att hjälpa väljare att hitta till rätt vallokal, till exempel i byggnader som omfattar mer än ett valdistrikt
- Den som tidigare *inte* haft uppdrag som röstmottagare ska genomgå en enklare kontroll av lämpligheten för uppdraget, till exempel genom en intervju. Den som tidigare haft uppdrag *bör* genomgå sådan enklare kontroll av lämpligheten.
- Valnämndens kansli ska ställa högre krav på lämplighet samt genomföra noggrannare kontroll av lämplighet för rollerna som ordförande, vice ordförande och teamledare.
- Valnämnden beslutar om att förordna och entlediga röstmottagare på förslag från valnämndens kansli. Anställda vid valnämndens kansli har möjlighet med stöd av delegationsförteckningen att förordna och entlediga röstmottagare om valnämndens sammanträde inte kan inväntas.

4 Roller och arbetsuppgifter

Roll	Funktion	Huvudsakliga uppgifter
Röstmottagare	Tar emot röster i vallokal eller förtidsröstningslokal	Ordna och återställa vallokal, hantera valsedlar och köer, hjälpa väljare, ta emot och räkna röster, pricka av i röstlängd och granska förtidsröster
Ordförande i vallokal	Leder arbetet i vallokal	Schemalägga röstmottagare, ansvara för bemanning och vallokal, leda arbetet, hantera nycklar/larm, leverera röster, vid behov entlediga röstmottagare efter kontakt med valkansliet. Transporterar och överlämnar rösterna till valnämnden.
Vice ordförande	Samarbetar med ordförande i vallokal	Schemalägga röstmottagare, ansvara för bemanning och vallokal, leda arbetet, hantera nycklar/larm, leverera röster, vid behov entlediga röstmottagare efter kontakt med valkansliet. Fullgör ordförandens uppgifter när denne inte befinner sig i lokalen. Transporterar och överlämnar rösterna till valnämnden.
Teamledare i förtidsröstning	Leder arbetet i förtidsröstningslokal	Arbetsleda röstmottagare, samverka med valnämndens kansli, följa upp och hålla ordningen i vallokalen
Ambulerande röstmottagare	Tar emot röster från väljare som inte kan ta sig till vallokal	Besöker väljare med valmaterial och tar emot röster som sedan lämnas till valkansliet
Mottagningsgrupp – valkväll	Tar emot röster efter vallokalernas räkning	Inför mottagningen på valdagen rekryteras mottagare och handledare för att granska röster
Röstmottagare och bordchefer till preliminär rösträkning	Räknar röster på onsdagen efter valdagen	Inför onsdagsräkningen rekryteras rösträknare och bordchefer, som ska vägleda rösträkningen